

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De beneficiis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Ætate Legitima. Tit. 8

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62028)

12. dist. 61. can. pen. dist. 71. l. in Ecclesia. 11. Cod. de Episcop. & Cleric. & in beneficiorum impetrationibus, datâ paritate, est loci indigena præferendus extero. in Regula Cancellaria. 15.

Qui si intelligat & intelligatur in loco beneficii, si aliud non prohibeat, censetur esse idoneus. c. ad decorem. 5. de institut. Nec enim locus, unde natus est Clericus, vel parentes eum commendant. can. nos qui. 3. can. non loca. 4. dist. 40. can. undecunq. 3. can. nasci. 5. dist. 56.

Hactenus quæ dicta sunt de Beneficiariorum eruditione sunt accipienda de Episcopis & cæteris animarum Curatoribus quorum munus in docendo consistit. Nam cæteri inferiorum ordinum Clerici; puta Lectores, Cantores, quamvis literarum expertes esse non debeant, Nov. 6. & Novel. 123. eorum tamen inscitia non adeo Ecclesiæ est perniciofa, toleraturque in eis qualiscunque literatura; modò pfallendi ac legendi sint periti, aut alias ad munus suum obeundum instructi. nos. in c. cum in cunctis. de elect. can. illiteratos. dist. 37. vide Tractat. nostrum de person. Ecclesiast. tit. 16. lib. 2. de qualitat. ordinand. num. 16. cum seqq.

TITULUS IIX.

De Ætate Legitima.

SUMMARIA.

- 1. *Ætas in conferendis Beneficiis consideranda.* *ætatem ad Ordinem ejus requisitam fuerit impetratum.*
- 2. *Ratio.*
- 3. *Consideratur vel ratione consequendi Ordinis, vel ratione Beneficii, cui Ordo annexus.*
- 4. *Ratione Ordinis cur.*
- 5. *Quid si Beneficium ante*
- 6. *Ratione Beneficii, cui Ordo annexus, cur consideretur ætas.*
- 7. *Distinguendum quo ad ætatem, inter Ordines Minores & Majores.*
- 8. *Ad*

[R] 8. Ad

TITULUS
DE
CELESTIA

8. Ad illos qua definita. nexam habentes.
 9. Ad hoc, alia definita ante Concilium Tridentinum, alia per illud. 17. Qua circa alia Beneficia Ordinem sacrum annexum habentia.
 10. Qua ante. 18. Qua circa dignitates vel Personatus, quibus nulla subest animarum cura.
 11. Qua per Concilium.
 12. Multa hic per Concilium innovata.
 13. Qua circa Beneficia Simplicia. 19. Plerumq; longius tempus praescriptum est Beneficio obtinendo, quam Ordini assequendo.
 14. Qua circa Canonatus Ecclesiae Cathedralis.
 15. Qua circa Canonatus Ecclesiae Collegiatae. 20. Qua aetas requiritur in Abbatisis &c. olim & hodie.
 16. Qua circa Beneficia Curata & Dignitates curam animarum an- 21. Qua in Prioratibus Conventualibus.

Aetatis quoque est habenda ratio in Beneficiis conferendis. Etenim D. Paulus praecipit Timotheo, ut nemini citius imponat. *1. ad Timoth. cap. 5. Quid est, inquit Papa Leo in epist. 85. cap. 1. ad Episcopos Africanos, manus citius imponere, nisi aetatem maturitatis, ante tempus examinis, ante meritum obedientiae, ante experientiam disciplinae, Sacerdotalem honorem tribuere non probatur. quod est. 3. dist. 78.*

Ferunt Salvatorem nostrum Johanni, quem habebat maxime charum, ideo praetulisse Petrum, quod hic esset senex, ille admodum juvenis.

D. Paulus tamen praefecit Ecclesiae Timotheum, admodum de-

Corvin
De Pers
et Benefic. Eccl

G

32

venem: quia intelligebat eum esse prudentia simili, eximiâque pietate & doctrina præditum: & tum adhuc nulla regnabat in Ecclesia ambitio.

Nam ut ambitio Romanis veteribus, teste Cicerone, attulit leges annales, ut gradus essent petitionis inter æquales: sic canones Ecclesiastici ætatem ministrorum definientes, ex vitiis hominum videntur esse profecti. *Duar. de benef. lib. 4. tit. 9.*

Eorum constitutio & observatio Ecclesiæ perutilis & necessaria; præsertim in muneribus majoris momenti. Ratio enim & utilitas suadet, ut Ecclesiæ clavum teneat potius senex aliquis, jam maturus, ac, ut Homerus ait, *παλαιά τε πολλά τε εἰδώς*, quam juvenis rerum imperitus.

Estque illud præceptum in omni parte Reipublicæ maxime tenendum, nec unquam sine gravi necessitate violandum.

Videamus igitur quæ *ætas Beneficiandis* Legibus & Canonibus sit definita olim, quæ hodie post Concilium Tridentinum, requisita.

Premittendum, *Eam considerari dupliciter; Vel ratione con-*

quendi ordinis; Vel ratione Beneficii cui annexus ordo. *Ratione Ordinis;* Quia vix invenitur, ut non sit annexus ordo beneficium; veluti Episcopatus, Abbatia, Præposituræ, Decanatus, Archipresbyteratus, Presbyterii ordo annexus est; Archidiaconatus ordo Diaconatus; ut si tempore quo eligebantur, aut eis conferebatur beneficium, non erant Diaconi vel Presbyteri, brevi fiant. *c. 1. c. præterea. 5. c. à multis. 9. de ætate & qualitat. ord. c. cum incunctis. 7. §. inferiora. de elect.*

Quod si dicti, beneficium impetraverint, non habentes ætatem ad ordinem beneficium annexum requisitam, impetratio, si facta absque dispensatione, est ipso jure nulla. In impetrationibus enim tempus datæ inspicitur: *c. si eo tempore. 9. de rescript. in 6.*

Et si forte ante ætatem ad suscipiendos ordines destinatum & præfinitum, quibusdam fuerint ordines collati, ii non propterea habent, ordinum executionem. Dispensabitur tamen cum eis quoad beneficium, ne sustentatione privati revertantur ad seculum. *c. vel non est comp. 14. de tempor. ordinat. & arg. can. 39. studeat sanctitas tua. dist. 50.*

Ratione beneficii consideratur Ætas; Quia interdum non requiritur

[R] 2

tur

ius
omnis
celestis

tur ordo in beneficio, vel saltem sufficit quilibet ex inferioribus: ut patet infra.

Contingit etiam aliquando, ut quis habeat ordines sine beneficiis, veluti si sine titulo (quod tamen prohibitum. *c. 2. c. Episcopus. 4. c. cum secundum. 16. de prabend. & dignit.*) vel ad titulum patrimonii fuerit ordinatus. *d. c. Episcopus. 4. c. tuis questionibus. 23. eod.*

7 Quoad *Etatem* ad ordines assequendos requisitam, distinguitur *dum inter minores ordines, & sacros seu majores.*

8 *Ad minores, seu inferiores, etiam primam tonsuram; requiritur septennium; can. de his. juncta Gloss. verb. infantia. dist. 27. can. in singulis. dist. 77. c. fin. de tempor. ordin.* excepto Acolytatu, qui requiritur annum duodecimimum completum: *d. can. in singulis.* Nec hic quod per Concilium Tridentinum mutatum. *Vide tract. nostr. de person. Eccles. tit. 16. lib. 2. de qual. ordin.*

9 Quoad *Ordines majores seu sacros; alia definita Etas in singulis olim ante Concilium Tridentinum, alia per illud.*

10 *Ante; Ad Subdiaconatum priscis temporibus annorum viginti. can. Subdiaconus. dist. 77. postea octodecim; Clem. fin. de ac. & quoad ad Diaconatum olim viginti quinque, can. placuit. cum seqq. d. dist. 77. c. fin. d. Clem. Secundum Justinianum ad utrumque. Novel. 123. viginti quinque: Ad Presbyteratum olim triginta, can. 1. & per 111. dist. 78. can. in veteri. in fin. can. Episcopus. dist. 77. postea; & secundum Justinianum, d. Novel. 123. & Jus Canonicum, ex necessitate, viginti quinque. can. fin. d. dist. 78. d. Clem. fin. Ad Episcopatum, triginta. c. cum in cunctis. 7. in princ. c. cum nobis. 19. vers. de legitima. de elect. Gloss. in d. Clem. fin. Quod primo Concilio Agathensi, deinde Lateranensi est constitutum. d. can. Episcopus. d. c. cum in cunctis. in princ. quoad Justinianus in d. Novel. 123. tempus annorum triginta quinque statuit.*

Annus trigesimus etatis desiderabatur in Episcopo; Quod eodem anno fieret ordinatio Presbyteri olim: can. 1. 2. 9. dist. 77. junct. tot. dist. 78. Quod Christus Dominus noluerit ante dictum annum predicare; can. 4. d. dist. 78. ut nec ejus præcursor Johannes Baptista. d. can. 4. vers. hoc regulare.

Et tamen legitur in Ecclesia Orientali imperante Constantino Le-

Corvin
De Pers
et Benef. Ec

G
I
32

omnis Filio Theophylactum annos natum sexdecim factum Patriarcham & sub Padagogis degisse: Uthodie quoque in Ecclesia Occidentali plerique, saltem designati Episcopi, sub Padagogis degunt. *Dartis de benef. sect. 4. cap. 5. de etate ordin.*

Concilium Tridentinum *sess. 23. de reformat. cap. 12.* assignavit Subdiaconatui viginti duos, Diaconatui viginti tres, Presbyteratui viginti quinque annos, inceptos. *Gloss. ad d. Clem. sim. & ibi Dd. non, ut olim, d. can. 1. dist. 78. d. c. cum in cunctis. d. can. in singulis, completos. Hieron. Roderic. in compend. quas. regular. resolut. 106. num. 9.*

Quoad etatem ad beneficia assequenda requisitam multa etiam per Consilium Tridentinum sunt innovata; hic, cum jure veteri, referenda: eaque, vel circa *Beneficia Simplicia*; vel *Canonicatus* ordinem non habentes annexum; eosque ad *Ecclesie Cathedralis*, aut *Collegiatae*; vel *beneficia curata* & *Dignitates* curam animarum annexam habentes; vel *alia Beneficia* ordinem sacrum annexum habentia: vel *Dignitates* aut *personatus* quibus nulla subest animarum cura.

Ad *Beneficia Simplicia*; jure antiquo tantum requirebatur etas annorum septem; *Gloss. in c. si eo tempore. verb. etatem. & ibi Franchus & alii. de rescript. in 6. Rosiniac. de benef. cap. 2. num. 23. & 29. Hojedam. de incompatibil. benef. cap. 24. num. 23.* modo non sonarent in nomen rectorie, nec requirerent consilii maturitatem. *Abbas post alios in d. c. super inordinata. de prebend. num. 4. Selva de benef. part. 3. qu. 5. 2. qualitate Corras. de benef. cap. 3. num. 2.* Hodie, ex decreto Concilii Tridentini, *sess. 23. de reform. cap. 6.* annorum quatuordecim; nisi in fundatione aliud fuerit expressum: *S. Congreg. refer. Emanuel Sa. verb. Beneficium, num. 3. Gonzal. ad reg. Cancell. reg. Mensium. Gloss. 5. num. 9. Garcias de benef. part. 7. cap. 4. num. 10. completorum, secundum dictum Concilium: Mandos. de etate minore. cap. 4. num. 15. cap. 5. num. 15. Tufebas conclus. 318. lit. E. tom. 3. num. 10. & 13. inceptorum, secundum Congregationem Cardinalium. Henriquez in Summa. lib. 10. de Sacram. Ordinis. cap. 19. §. 2. Zarvallos qu. 523. num. 4. & qu. 593. num. 18. Gonzalez. d. loco, num. 90. & 95. Lessius de Just. & Jure. lib. 2. cap. 34. dub. 20. num. 109. Azor. Inst. moral. part. 2. lib. 6. cap. 5. qu. 8. & 9.*

ius
omnis
ecclesie

14 Ad *Canonicatum Ecclesie Cathedralis*, ordinem annexum non habentem, quæ requisita fuerit ætas, fuit controversum olim: Sufficiens septennium; *arg. c. ex eo. de elect. in 6. volunt Gloss. in verb. tua. & in d. c. si eo tempore. verb. etatem. & in c. statutum. verb. Canonici. de rescriptis in 6. & ibi Franchus & Com. Dd. Felin. in c. ex insinuatione. de Simonia. num. 2. aliique: requisitam ætatem annorum quatuordecim: Hostiens. Abbas in d. c. super inordinata. num. 4. Archidiacon. in d. c. si eo tempore. & d. c. ex eo. Felin. in c. cum vigesimum. annuum. de offic. deleg. num. 9. Guill. Bened. in repet. c. cum Raynurius. de testam. num. 60. Corral. d. cap. 3. num. 2. Selva d. loco, num. 26.*

Quæ controversia hodie cessat ex Concilio Tridentini decreto *sess. 24. de reform. cap. 12.* ubi decernitur; Quod nemo deinceps ad dignitatem, canonicatum, aut portionem recipiatur, nisi qui eo ordine sacro, aut sit initiatus, quem illa dignitas, præbenda, aut portio requirit, aut in tali ætate, ut infra tempus à jure statutum: scilicet, intra annum, ut in *sess. 22. de reform. cap. 4.* initiari valeat: Et quod in omnibus Ecclesiis Cathedralibus omnes canonicatus ac portiones habeant annexum ordinem presbyterii, diaconatus, vel subdiaconatus ab Episcopo cum consilio Capituli designandum ac distribuendum, prout videtur in *sess. 24. de reform. cap. 12.*

Unde cum hodie, ut supra diximus, ex eodem Concilio Tridentino *sess. 23. de reform. cap. 12.* ad Subdiaconatum requiratur annus vigesimus secundus, ad Diaconatum vigesimus tertius, ad Presbyteratum vigesimus quintus; incepti, ut Congregatio Cardinalium super eo declaravit; ut tradit Navarrus in *manuali cap. 35. num. 116. Gutierrez Canoniar. Quest. lib. 1. cap. 26. à num. 8. Enriquez. supra s. 2.* qui voluerit obtinere canonicatum aut portionem Ecclesie Cathedralis, non est initiatus illo sacro ordine, quem canonicatus aut portio habet annexum, debet esse in ætate ad talem ordinem requisita. Et sic, si habet Subdiaconatum annexum, habere debet unum & viginti annos, seu quod idem, esse major uno & viginti, ita quod vigesimum secundum attigerit: & si annexum habet Diaconatum, debet habere annos viginti duos, seu esse viginti duobus annis major; ita ut intraverit vigesimum tertium; & si annexum habet presbyteratum; debet habere annos viginti

Corvini
De Persona
et Benefic. Ecc.

G I
32

ginti quatuor, & attigisse vigesimum quintum. *Hojeda d. cap. 24. num. 16. Majolus de irregular. lib. 1. cap. 30. num. 12. Zerola in praxi Episcop. parte 1. verb. Canonica. §. 2. & 9. Enriqu. d. §. 2. vid. Garc. d. loco, num. 23. cum seqq.*

In Ecclesia autem, in qua nec ante, nec post Concilium Tridentinum facta designatio & annexio factorum ordinum, & sic canonicatui nullus ordo sacer assignatus, qui canonicatum vel portionem consequi vult, debet habere ætatem ad Subdiaconatum requisitam. *Hojeda d. loc. num. 16. Majolus d. cap. 30. num. 11. cum seq. Azor. d. qu. 5. vers. verum. S. Congreg. in una Algarbiensi. & in alia addict. cap. 12. Concilii. num. 17. vers. Sineq.*

Ad *Canonicatus Ecclesie Collegiate*, qualiscunque, ut & alia beneficia, sufficit attigisse annum decimum quartum. *Zerola d. verb. Canonica. §. 9. Enriqu. d. cap. 19. §. 2. Cechus de Republ. Christiana. cap. 24. de Canonica. num. 3. vers. 5. Azor. d. cap. 5. qu. 6.*

Ad *parochiales Ecclesias seu Curata Beneficia, & Dignitates* quaslibet, in quibus cura subest animarum, debet promovendus ætatis annum vigesimum quintum attigisse. *d. c. cum in cunctis. §. inferiora. de elect. c. licet canon. 14. eod. in 6. Concilium Trident. d. sess. 24. de reform. cap. 12. Corras. d. loco, num. 3. Hojeda d. loc. num. 19. Flamin. Paris. lib. 4. de resignat. cap. 9. num. 16. & cap. 11. num. 14.*

Hincadem ætas requiritur in Abbate. *Corras. d. loco, num. 7. Hojeda num. 11. Quintanadvennas Ecclesiasticon lib. 1. cap. 6. num. 11. Majolus d. cap. 30. num. 30. Henriqu. d. loc. §. 3. Guil. Benedict. supra num. 19. vid. Tract. nostr. de person. Ecclesiast. tit. 14. lib. 3. de Abbatib.*

In *beneficiis aliis*, non tantum presbyteratus, *Joan. Andr. in d. c. ei 17. c. Rom. conf. 370.* sed quibuscunque, *Archidiac. Calder. Joan. de Lignano. Imola, Dominicus, Franchus in d. c. ei cui. num. 14. & ibi Probus ad Monachum num. 1. Lambert. 1. par. 2. lib. qu. 7. art. 27. num. 8. de jure patron. ordinem sacrum annexum habentibus, licet non actu, ex fundatione, consuetudine, statuto, vel privilegio; requiritur ætas ad ordinem annexum requisita. c. is cui. 29. c. cum in illis. 16. & ibi Gloss. verb. provideri. de præbend. in 6. Gloss. in d. c. suo tempore. verb. ætatem. & ibi Franchus num. 10. de præscrip. in 6. Rota decis. 1. num. 3. de præbend. in novis.*

ius
m
celesina
v.

novis. Rebuff. in praxi. tit. requisita ad collationem bonam. num. 33. & 34. & in repetit. c. extirpanda. §. qui vero. de prabend. 3. notab. Hojida ubi supra num. 20.

18 Ad dignitates vel personatus, quibus animarum cura nulla libet, jure antiquo eadem aetas, quae in curatis, requiritur: d. c. cum in cunctis §. inferiora. ubi Abb. num. 3. Dec. num. 11. Franch. in d. c. si eo tempore num. 10. & in c. un. de atate & qualit. & ord. practic. in 6. Davi. tract. de benef. 4. cap. 5. vers. in dignitatibus. ita tamen ut cum majoribus viginti annis possit Episcopus dispensare. d. c. un. Davi. d. loc. Garc. d. loc. num. 54. Concilium Tridentinum d. c. sess. 24. de reform. cap. 12. requirit ad dignitates quascunque, vide Garciam d. loc. num. 62. cum seqq. annos viginti duos. Nec Episcopo permittitur dispensatio. Rebuff. d. loc. num. 41. Navarr. d. cap. 85. num. 116. Azor. d. cap. 5. qu. 9. Annotata completos, Mandos. tract. de atate minor. cap. 5. num. 10. Gloss. in Clem. Generalem. verb. in decimo octavo. Abb. in d. c. cum in cunctis. num. 6. Felin. in d. c. cum vigesimum. num. 1. de off. deleg. §. Congreg. de die 22. Septemb. 1595. Diss. Zerola in praxi Episc. d. verb. beneficia. §. 1. vers. ad dignitates. Enriquez. lib. 14. cap. 8. §. 10. in fin. Gloss. 10. Eman. de verbo Beneficium. num. 41.

19 Animadvertendum de atate circa Beneficia, plerunque longius tempus praefinitum esse Beneficio obtinendo, quam assequendo Ordinibus; ut ecce, in Episcopis, ut dictum, exactus annus trigessimus: d. c. cum in cunctis. in Francia vigesimus septimus: ex concord. §. 1. de Regia ad Praelatur. nominat. facienda. & tamen, ut diximus, licet ad Praesbyteratus ordinem in anno vigesimo quinto. Davi. d. loc. vers. de atate.

Similiter nemo Archidiaconatum obtinere potest, qui non vigesimum quintum aetatis annum attigerit; d. c. cum in cunctis. ut dictum & tamen Diaconatus ordo, qui est annexus Archidiaconatui, potest, ut diximus, obtineri anno aetatis vigesimo tertio. Davi. d. loc. vers. praesbyteratus.

Aetas eadem quae requiritur in Episcopis, & requisita in Cardinalibus, sec. Concil. Trident. sess. 7. de reform. cap. 1. & sess. 24. de reform. cap. 1. vers. ea vero omnia. & sess. 22. de reform. cap. 2. omnibus; exceptis

Corvin
De Perso
et Benefic. Ec

G I
32

Diaconis. Quos sufficit esse annorum viginti duorum. *ex constitutio-
ne Sixti V. Garc. d. loco, num. 78. cum seq.*

In Abbatissis & Priorissis desideratur annus ætatis quadragesimus; 20
*sec. Concil. Trident. sess. 25. de Regular. cap. 7. Olim sexagesimus. can.
Jurenculas. 20. qu. 1. Ut & in viduis, quæ in Diaconissarum ordinem re-
ferantur: D. Paulus 1. epist. ad Timoth. cap. 5. Quod & postea mu-
tatum; can. 15. Synod. Chalcedon. & can. 14. IV. Synodi in Trullo & or-
dinatus annus quadragesimus. Vide Tract. nostr. de person. Ecclesiast. tit.
5. lib. 2. de Diaconissis.*

In Prioratibus Conventualibus desideratur annus vigesimus quin- 21
tus; nisi cura animarum regatur per alios quam Priores; & tum vigin-
ti anni completi sufficiunt. *c. 1. §. ceterum. de statu monach.*

Animadvertendum, quod provisio facta non habenti ætatem in-
tegram, Sanchez. *de matrim. lib. 11. disput. 16. num. 4. in beneficio re-
quisitam, sit nulla. Flam. Paris. de resignat. benefic. lib. 4. qu. 9. num. 20.
cum seqq. Emanuel. Rodrig. in Sum. 1. tom. cap. 30. num. 1. Vega in Sum.
1. parte, cap. 36. casu 5. & 21. Etiam in conscientia. Ledesma in Sum. 2.
parte, tract. 7. cap. 23. conclus. 7. difficult. 17.*

Numeranda ea non à die conceptionis, ut vult Glossa Regule Can-
cellarie 17. sed natiuitatis. *Covarruv. in 42. part. cap. 8. §. 2. num. 3.
Molin. de Just. & Jure, tomo 2. disput. 573.*

TITULUS IX.

De Cælibatu.

SUMMARI A.

1. Cælibis unde dictus.	4. Non Sancti Patres.
2. Quis.	5. Quidam Apostoli fue-
runt conjugati: ut &
Episcopi tempore Justi-
niani.
3. Cælibem vitam non im-
posuere Clericis Apostoli.	[S]

6. In